

KÖZÖSSÉGI HÁLÓZATOK PRIVÁTSZFÉRÁT ÉRINTŐ KÉRDÉSEI

Privátszférát Erősítő Technológiák

Gulyás Gábor György
Óraadó
BME Híradástechnikai Tanszék
gulyasg@hit.bme.hu

2011. május 3.,
Budapest

Bevezető

- Mi az a közösségi háló?
  - Egy szolgáltatás mögötti gráf jellegű struktúra
  - Csomópontok = felhasználók
  - Élek = kapcsolatok, interakció
- Mik jellemzik ezeket?
  - Önkéntes adatszolgáltatás
  - Érzékeny (és személyes) adatok, meta-információk megosztása

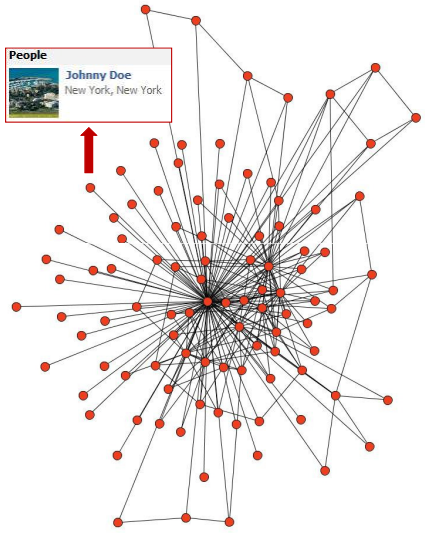

Lehet-e általánosítani?

- Mi tartozhat még ide? Például:
  - Azonnali üzenetküldés (partnerlista, konferenciák)
  - Csevegő szolgáltatások (szobák látogatottságai)
  - Torrent hálózatok (letöltési kapcsolatok)
  - Mobil telefónia (híváslista, telefonkönyv, sms küldés)
  - E-mail kommunikáció (küldés, fogadás)
- Bármilyen szolgáltatás, ami alapjául egy kapcsolati hálózatot tudunk találni.
  - Kapcsolat: azonosítás, leíró információk (profil), interakcióra lehetőség nyílik

Szereplők és lehetőségeik, céljaik

	Lehetőségek	Célok
Felhasználó	(Szolgáltatásfüggő, de általában nem sok)	▪ Adatok feletti rendelkezés ▪ Hozzáférés szabályozás
Szolgáltató	▪ Mindent lát, bármire képes ▪ Teljes adatbázis, hálózatstruktúra	▪Érdekeik az adatok exportálásához, eladásához vezethetnek: ○ Anyagi haszon előteremtése ○ Együttműködés harmadik féllel ○ Szolgáltatás üzleti értékének növelése, márkanév építése
Többi felhasználó	▪ Nyilvános kapcsolatok listázása ▪ Publikus események megfigyelése ▪ Új regisztrációk készítése ▪ Új kapcsolatok létesítése	▪ Állapot, tevékenység kompromittálása ▪ Profilok közötti kapcsolat megmutatása ▪ Egyéni adatgyűjtő akciók
Harmadik fél	▪ Publikus adatok, mint kiegészítő források ▪ Anonimizált adatbázis exportok ▪ Kis mértékű beavatkozások (ld. többi felhasználó)	▪ Profilozás ▪ Megfigyelés ▪ Személyre szabott szolgáltatások: ○ Hirdetések ○ Dinamikus árak

AZ ADATAINK MI VAGYUNK?

(Kép forrása: Szabad adatok, védett adatok 2 borító)

Mi van egy profilon?

- Személynév vagy egyéb megnevezés
- Becenevek, felhasználónevek — Többé-kevésbé egyediek
- Elérhetőségek
  - E-mail, telefon, …
  - IM: MSN, Skype, …
  - SN: Facebook, Twitter, … — Ezek mind egyediek!
- Egyéb jellemzők
  - Születésnap
  - Munkahelyek — Önmagukban nem egyediek!
  - …

Mi van egy profilon? (2)

- Nem szöveges, multimédiás tartalmak
  - Képek
  - Zenék
  - Videók — Nehezen feldolgozhatóak!
- Meta-információk
  - Kapcsolatok
  - Csoport tagságok — Kicsit bonyolult a helyzet, de kezelhető
  - …

Mik azok az anonimitási halmazok?

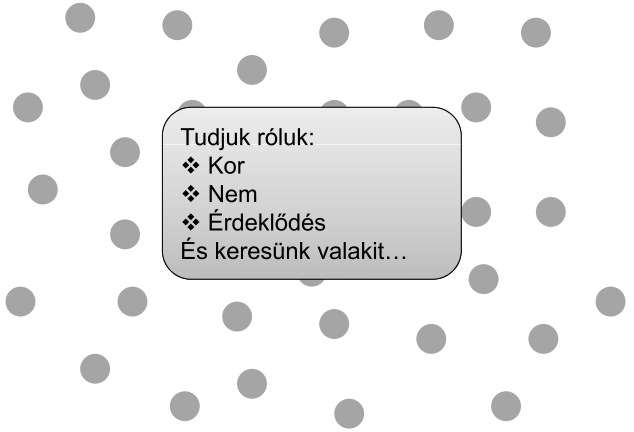

Mik azok az anonimitási halmazok? (2)

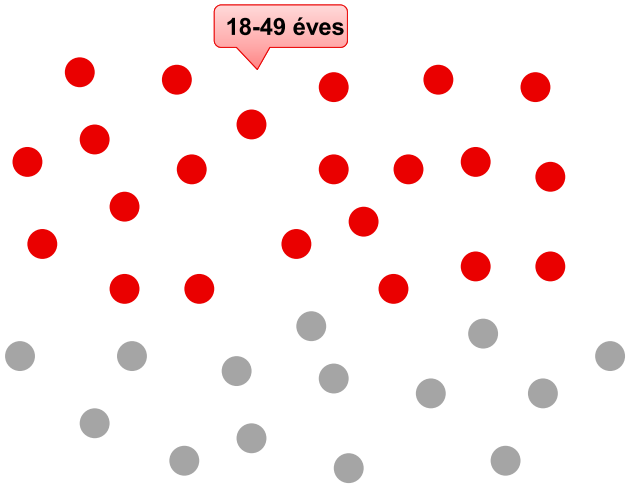

Mik azok az anonimitási halmazok? (3)

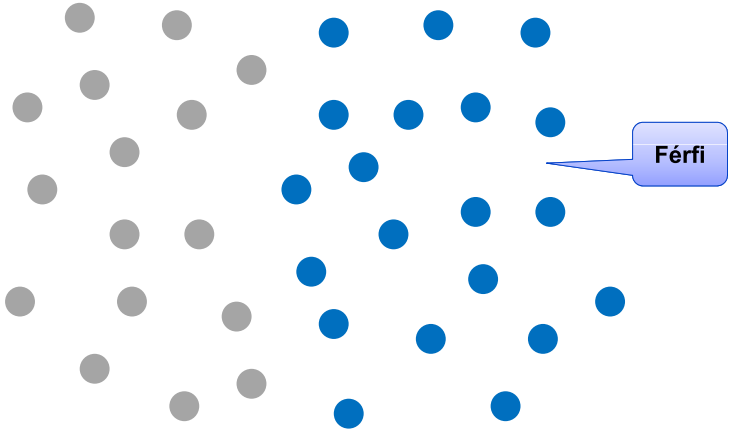

Mik azok az anonimitási halmazok? (4)

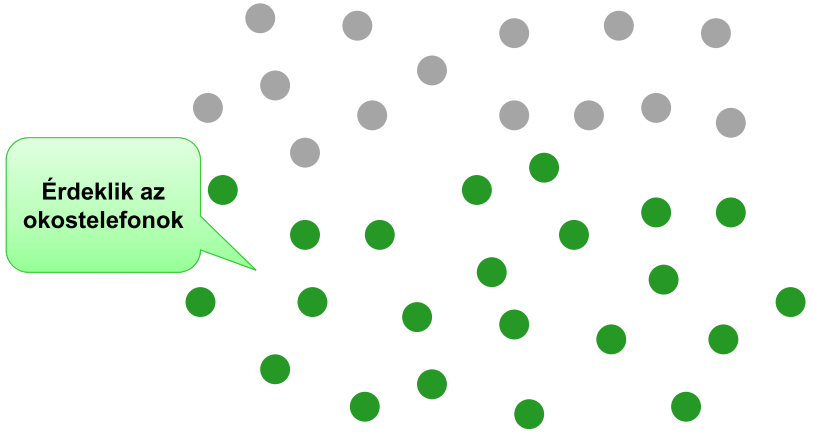

Mik azok az anonimitási halmazok? (5)

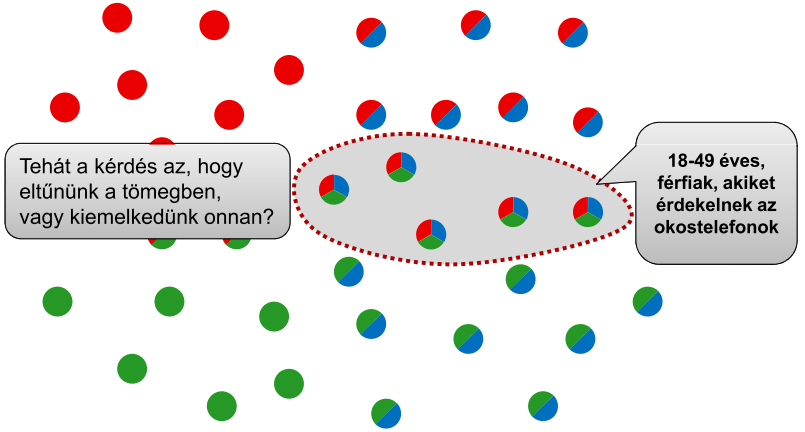

Azonosítási szintek

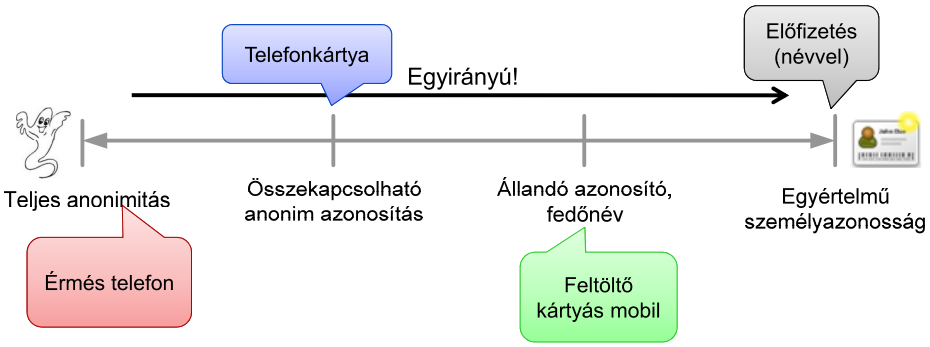

(Forrás: Goldberg, 2000)

MIT ÁRUL EL RÓLUNK A PROFILUNK?

Azonosíthatóság és anonimitási halmazok

- S: anonimitási halmaz

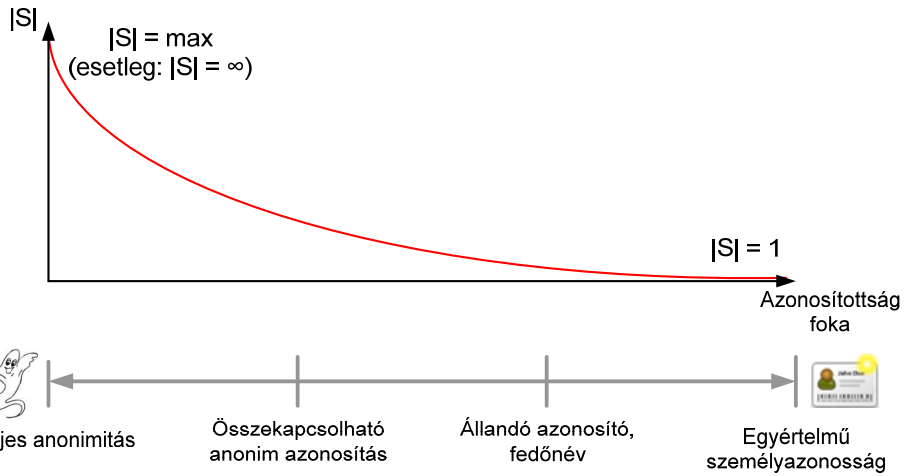

Egyedi azonosítók

- Személynevek
  - Általában egyediek, de ha nem, a többivel könnyen kombinálható…
- Elérhetőségek
  - Használjunk eltérő elérhetőségeket
  - Második telefonszám, eldobható e-mail cím, stb.
- Más is elárulhat minket
  - Pl. fényképeink az online albumokban

Felhasználónevek, becenevek

- Felhasználónevek, becenevek
  - Többé-kevésbé egyediek, de sokszor elérhetőek
  - Két adatbázisban a leghatékonyabb kapocs

Meglepő statisztika:
A felhasználónevek 30%-a független csak a személynévtől!
(10 millió Google és eBay felhasználónév alapján.)

- Mekkora valószínűséggel van két név mögött ugyanaz a személy?

(Forrás: Perito et al., 2011)

Felhasználónevek, becenevek (2)

- Módszer
  - Valószínűségi (Markov-lánc alapú) modell
  - Nyelvi jellemzők figyelembe vételével

`gulyas.gabor` vs. `guly.asgabor`

- Ellenőrzés
  - Egy 20 000 valós felhasználónevet tartalmazó adatbázison

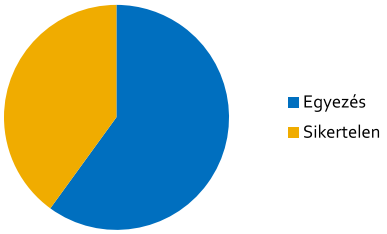

Egyéb jellemzők

- Több jellemző figyelembe vételével az anonimitási halmaz mérete jelentősen csökken

`{irányítószám, nem, születési dátum}`

- Egy 1990-es felmérés szerint az USA állampolgárainak 87%-át egyedileg azonosította*

(* Forrás: Sweeney, 2000)

Egyéb jellemzők (2)

- Nem kell nekünk feltenni: ismerőseinknek elég!
- A jellemzők megtippelhetőek*
  - MIT Facebook tagjait vizsgálták (kb. 2500 fő)

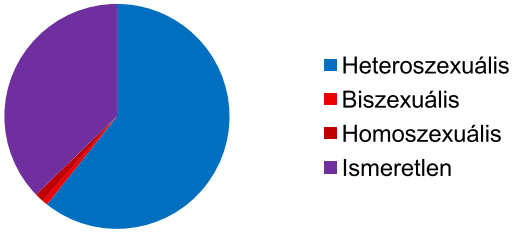

  - 10 főről más forrásból tudták, de nem vallotta be homoszexuális beállítottságát
  - Az ismerőseik attribútumai szerint mind sikerült megtalálni

(* Forrás: Jernigan & Mistree, 2009)

Mi a megoldás?

- Felhasználói tudatosság
  - Minden egyre inkább publikussá és valós időben kereshetővé válik
- Vannak titkosításra alkalmas programok*
  - A titkosítás értelmezhetetlen szövegbe rejti az információt (Van, ahol ezért törlés jár, pl. Facebook.)
  - Pl.

(* Forrás: Paulik et al., 2010)

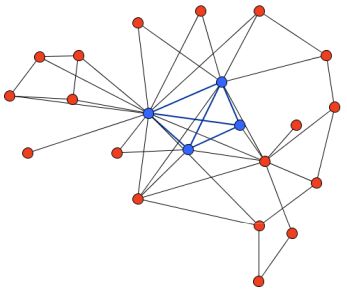

A KAPCSOLATRENDSZERÜNKBEN IS BENNE VAGYUNK?

Mi a megoldás? (2)

- Használhatunk szteganográfiát is*
  - Hozzunk létre egy értelmesnek tűnő álprofilt

  - Majd kezdjünk el alternatív profilokat gyártani: http://stegoweb.pet-portal.eu

(* Forrás: Besenyei et al., 2011)

Információ a kapcsolatrendszerben

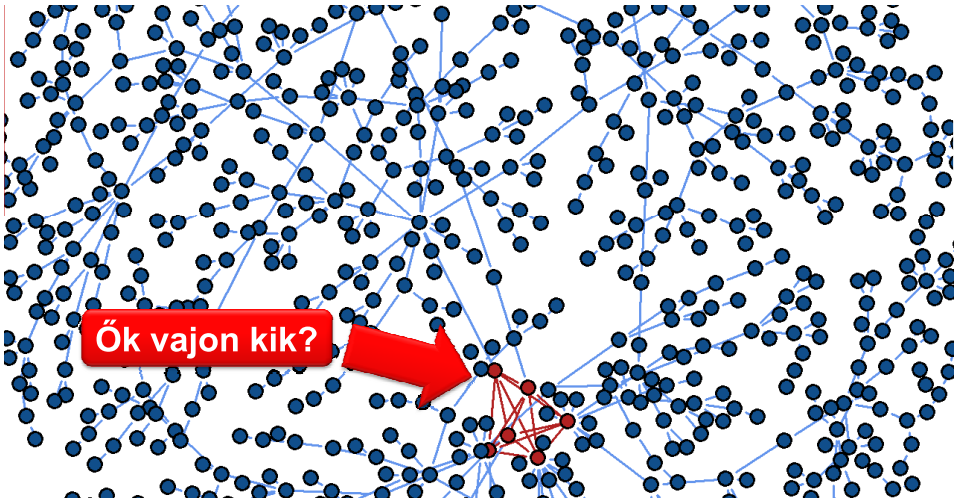

Az anonimizálás folyamata

Forrás: eredeti hálózat

❖ Eredeti struktúra
❖ Eredeti profilok: nevek, jellemzők.

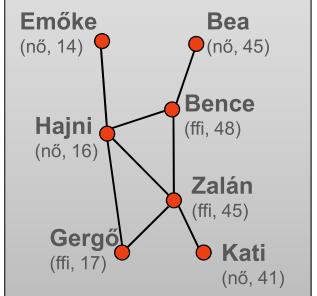

Anonimizált hálózat

❖ Eredeti struktúra
❖ Profilok álnéven, eredeti jellemzők.

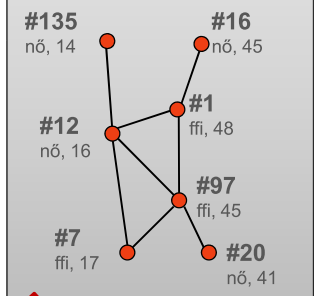

Perturbáció

❖ Módosított struktúra
❖ Profilok álnéven, eredeti jellemzők. (néha ez is módosul)

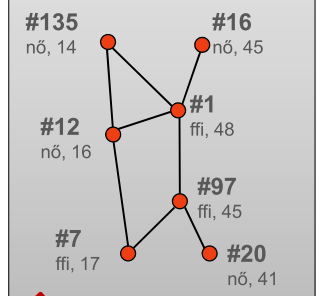

Aktív támadás: új struktúra beszúrása

Követelmények:
❖ Egyedi struktúra
❖ Gyorsan megtalálható
❖ Mások előtt „rejtett”

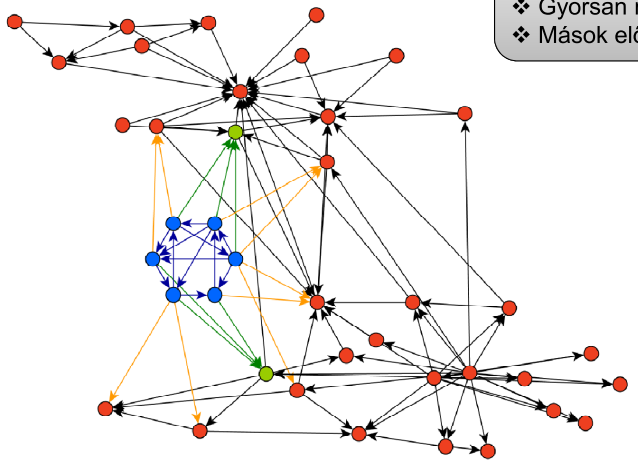

(Forrás: Backstrom et al., 2007)

Hogyan keressük meg őket?

- Egy anonimizált, de többlet-információt tartalmazó hálóban keresünk
  - többlet információ: rejtett kapcsolatok, jellemzők, stb.
  - hozzáférhetnek kutatók, üzleti partnerek, stb.
- A cél 1 vagy több felhasználó újraazonosítása

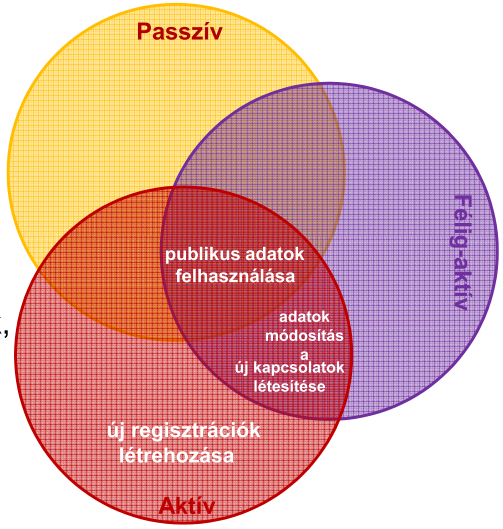

Aktív támadás: új struktúra beszúrása (2)

Követelmények:
❖ Egyedi struktúra
❖ Gyorsan megtalálható
❖ Mások előtt „rejtett”

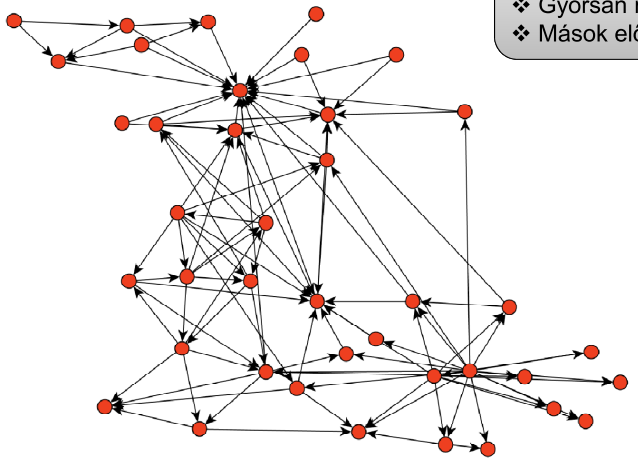

Félig-aktív és aktív támadás

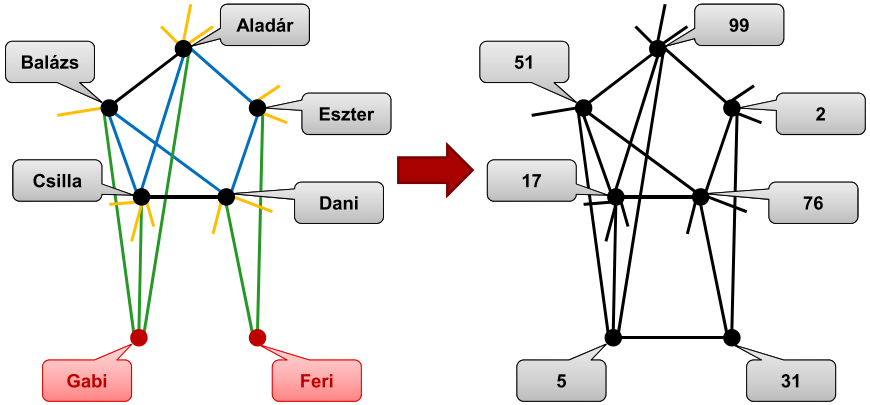

Félig-aktív és aktív támadás (2)

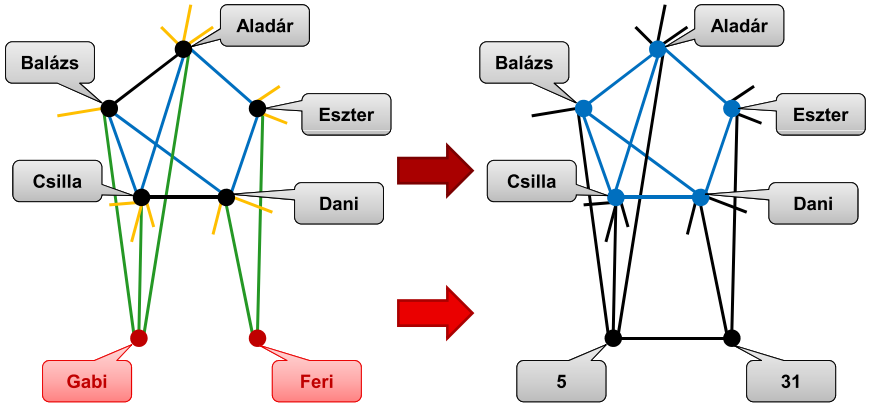

Félig-aktív és aktív támadás (3)

Passzív támadás

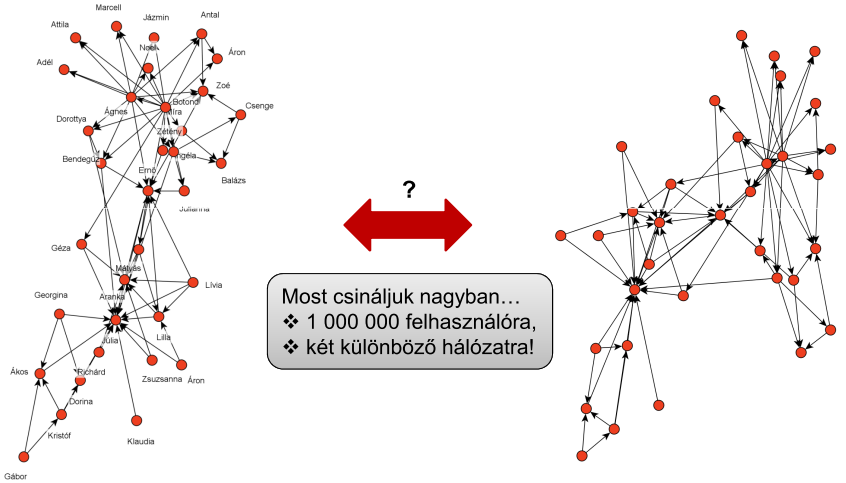

Passzív támadás (2)

- Alapötlet:
  - Egy másik közösségi hálózat publikus adatainak, mint kiegészítő információforrásnak alkalmazása
  - Csak a strukturális információk figyelembe vétele
    - Fokszám
    - Közös szomszédok száma
    - f_{err}=1±ε hibafaktor
- Az algoritmus fázisai:
  1. Kiindulási mag keresése: 4-es klikkek újra azonosítása
  2. Terjedési fázis: a beazonosított klikktől az azonosítás folytatása

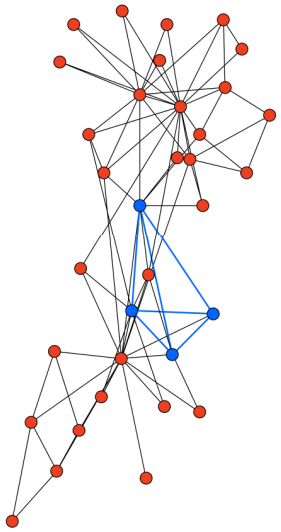

(Forrás: Narayanan & Shmatikov, 2009)

Kiindulási mag keresése

G_{SN}:

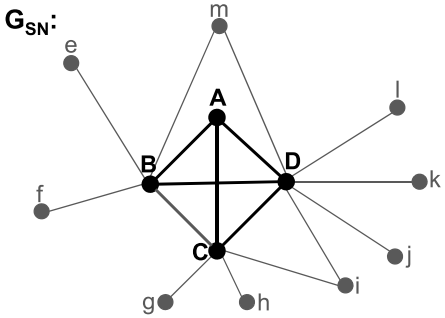

G_{ANON}:

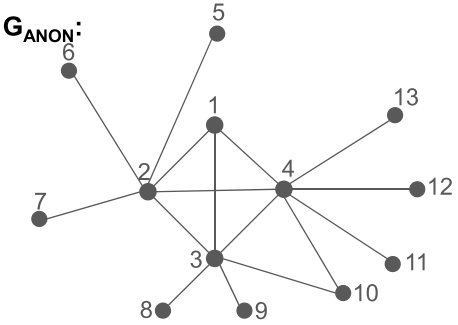

Csomópontok fokszáma:

v_i	$d(v_i)$	v_j	$d(v_j)$	d_{err}
A	3	1	3	1
B	6	2	6	1
C	6	3	6	1
D	8	4	7	0,875

$0{,}65 < d_{err}(D,4)=0{,}875 < 1{,}35$ ✓ (ε=35%)

Kiindulási mag keresése (2)

G_{SN}:

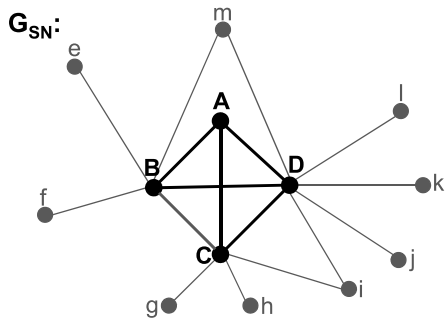

G_{ANON}:

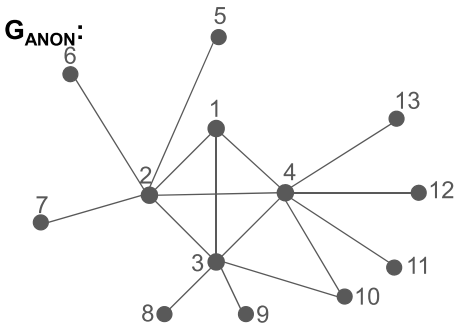

Közös szomszédok:

G_{SN}	$N(v_i,v_j)$	G_{ANON}	$N(v_k,v_l)$	d_{err}
A,B	2	1,2	2	1
A,C	2	1,3	2	1
A,D	2	1,4	2	1
B,C	2	2,3	2	1
B,D	3	2,4	2	0,667
C,D	3	3,4	3	1

$0{,}65 < d_{err}(\{B,D\},\{2,4\}) = 0{,}667 < 1{,}35$ ✓ (ε=35%)

Kiindulási mag keresése (5)

G_{SN}:

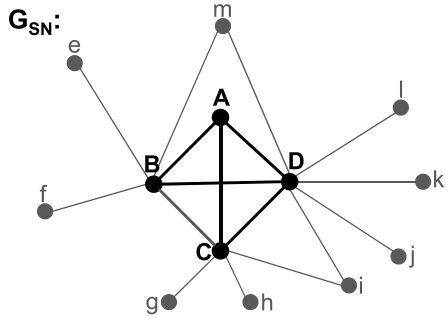

G_{ANON}:

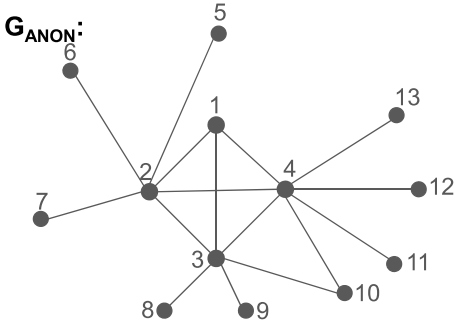

- A magot ε=35% mellett sikerült megtalálni (f_{err}=1±ε)
- A gyakorlatban
  - A gráfok és így az algoritmus is robosztusabbak (nagyobb fokszám, több közös szomszéd)
  - Meg is jelenhetnek élek (anonimizálás, más kapcsolatrendszer)
  - Sokkal kisebb ε is elég
  - A túl nagy ε miatt sok téves találat lehet

Terjedési fázis

- Rekurzív algoritmus
  - Az újracímkézett halmazt bővíti
  - Eleinte ez a mag
- Lépései a $G_{SN}=(V_{SN}, E_{SN})$, $G_{ANON}=(V_{ANON}, E_{ANON})$ gráfokon
  1. Válasszunk egy $v_i \in V_{SN}$ csomópontot, aki nincs újracímkézve, de vannak már beazonosított kapcsolatai: $\{v_1,\ldots,v_k\} \in V_{SN}$
     a. Válasszuk ki a párjaikat: $\{v_{1'},\ldots,v_{k'}\} \in V_{ANON}$
     b. Vegyük az azonosítatlan szomszédjaikat: $\{v_{u1},\ldots,v_{um}\} \in V_{ANON}$
     c. Minden csomópont kapjon annyi pontot, ahány azonosított szomszédja van: $\{s_{u1},\ldots,s_{um}\}$
  2. Ha van szignifikáns eredmény $\{s_{u1},\ldots,s_{um}\}$-ben, akkor válasszuk a legmagasabb pontszámút v_i párjának

Passzív támadás

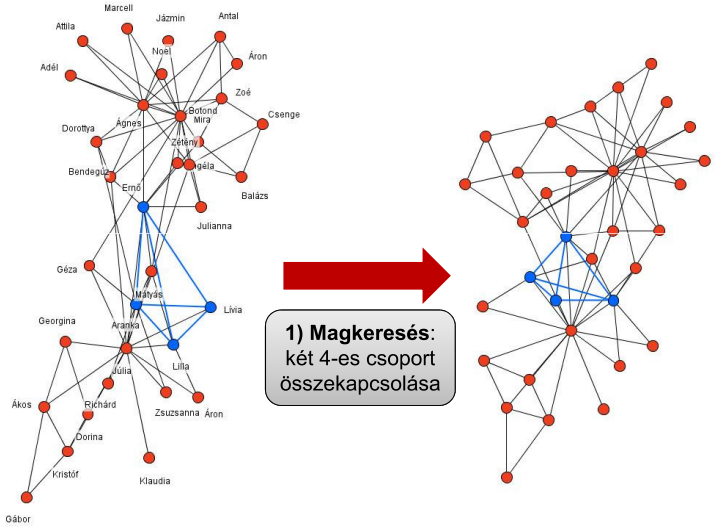

Passzív támadás (2)

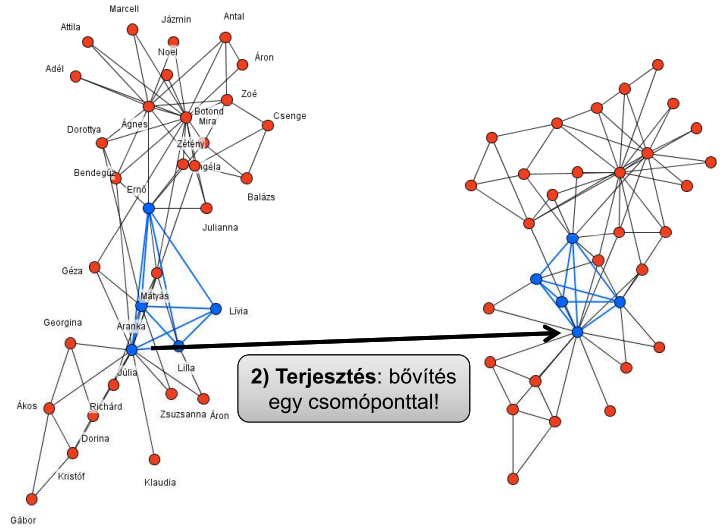

Passzív támadás (3)

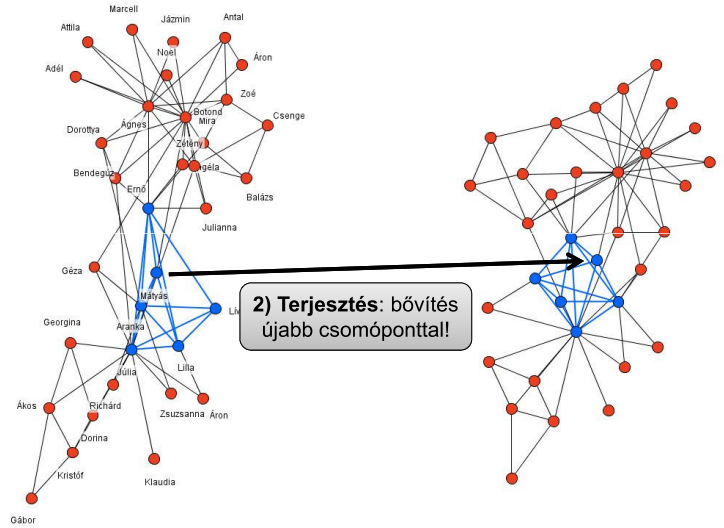

Passzív támadás hatékonysága

- Két valódi hálózat között kerestek átfedést
  - Forrás: Flickr (3,3m felh., 53m kapcsolat)
  - Cél: Twitter (224e felh., 8,5m kapcsolat)
- Eredmények:

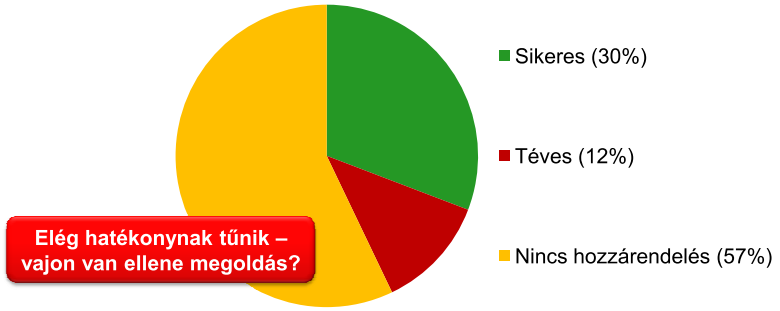

Mi az identitás szeparáció?

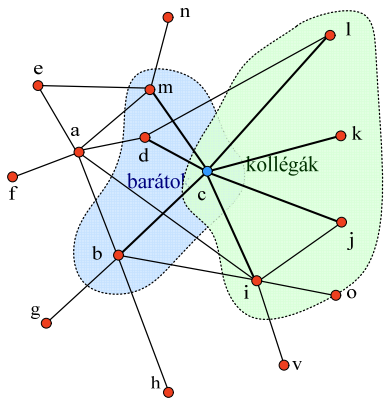

Közösségi hálózat

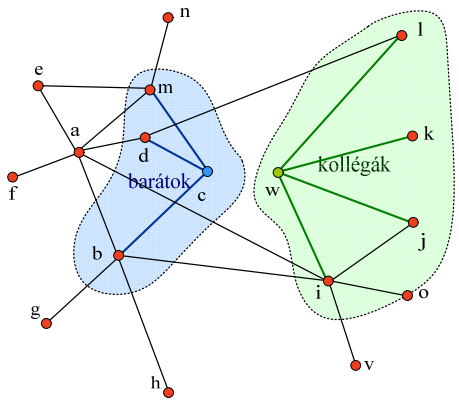

Közösségi hálózat identitás szeparáció támogatással

IDENTITÁSMENEDZSMENT: A JÖVŐ MEGOLDÁSA?

Alapkoncepció

- Szerep alapú identitásmenedzsment
  - Más helyzetekben más információ számít
  - Köthetőek: partnerhez, szerepkörhöz
  - Időtartam: hosszú távú, tranzakcióhoz kötött
- A privátszféra oldaláról
  - Akár ellentmondó információk megosztása
  - Látszólag összeköthetetlen, független identitások
  - Teljes anonimitás lehetősége

➔Közösség/csoport alapú modellezés!

Az élet igazolta: egyébként is szeparálunk!

ONLINE **OFFLINE**

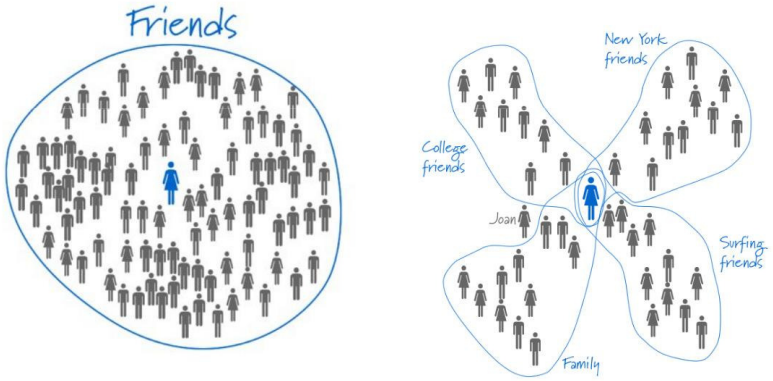

(Forrás: http://www.slideshare.net/padday/the-real-life-social-network-v2)

Védi a kapcsolatrendszerünket?

- Ismeretlen felhasználói viselkedés
  - Modellezzük valószínűségi alapokon
  - Létező identitások „darabolása”
  - Ezen belül is többféle modell lehetséges
- Modellek megadása az identitás szeparáció szerint
  - Az identitások kapcsolatai között lehet átfedés?
  - Elveszhetnek az élek?
  - Az élek besorolása független?

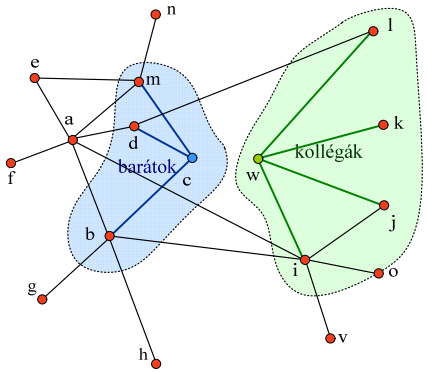

Védi a kapcsolatrendszerünket? (2)

Alap modell, hibavalószínűségek a passzív támadás esetén egy felhasználóra 2 új identitás esetén:

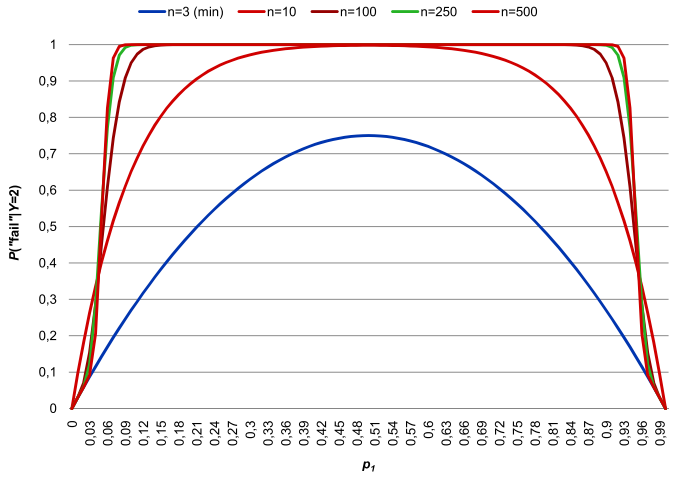

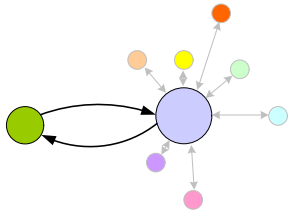

IDENTITÁS SZEPARÁCIÓ KÖZÖSSÉGI HÁLÓKBAN: NEXUS-IDENTITY NETWORKS

Struktúra

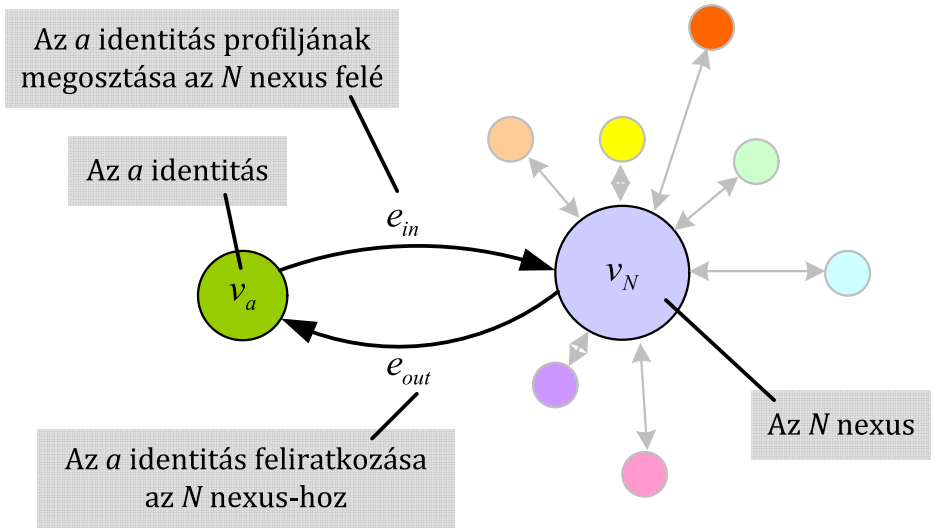

Anonimitási szintek

1. Teljes anonimitás
   - Azonosító nélkül
2. Összekapcsolható anonim azonosítás
   - Rövid távon használt azonosító
   - Lokális, adott névtérben egyedi azonosító
   - Tetszőlegesen lecserélhető
   - Párhuzamosan több használható
3. Állandó azonosító
   - Hosszú távon használt azonosító
   - Globális névtérben egyedi azonosító

Reguláris vs. több identitásos közösségi háló

Reguláris

- Kapcsolat orientált struktúra
- Egy felhasználó egy identitással van jelen (egy felhasználó egy csomópont)
- Pontos beazonosíthatóság

Több identitásos

- Közösség orientált struktúra
- Egy felhasználó több identitás által reprezentált (egy felhasználó „több csomópontból áll”)
- Pontos beazonosíthatóság
- Anonimitás
  - Teljes anonimitás
  - Összeköthetetlen identitások

Profil hierarchia

- Fa struktúrájú
  - Globálistól a lokális felé halad
  - Öröklődés
  - Egyre kevesebb információ kerül megosztásra
  - Ellentmondó információk lehetnek az egyes ágakon
- Csak a tulajdonos ismeri
  - (és a szolgáltató)
  - Mások számára összeköthetetlen ágak is lehetnek benne

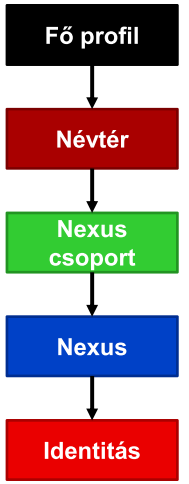

Hálózat struktúra

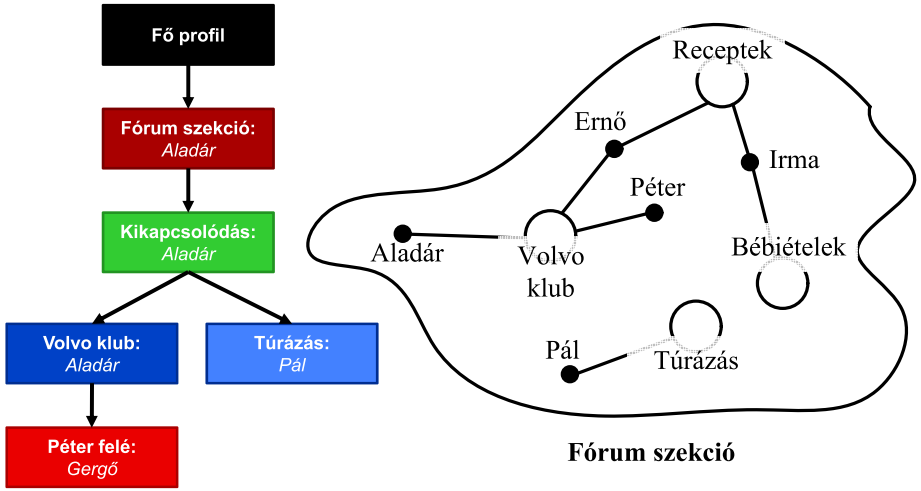

Anonim csevegő szolgáltatások

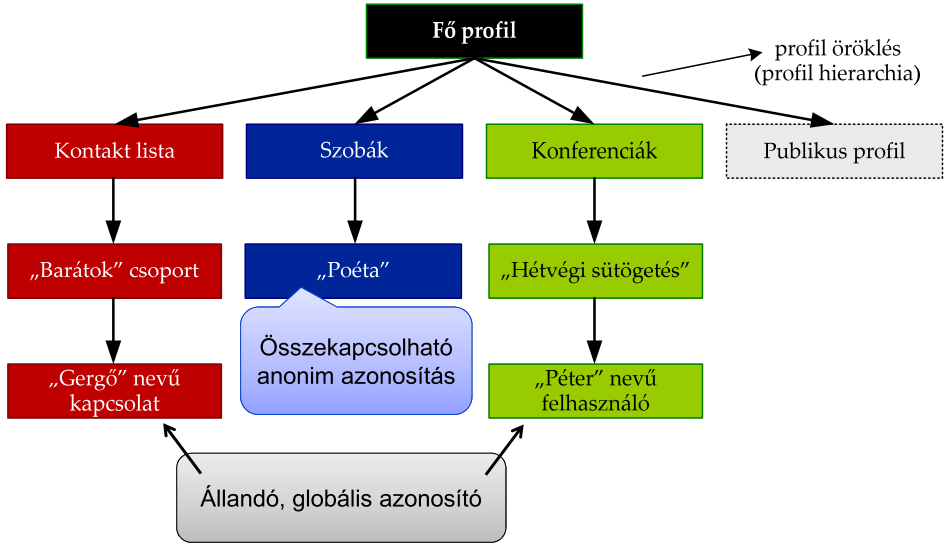

Hálózat struktúra (2)

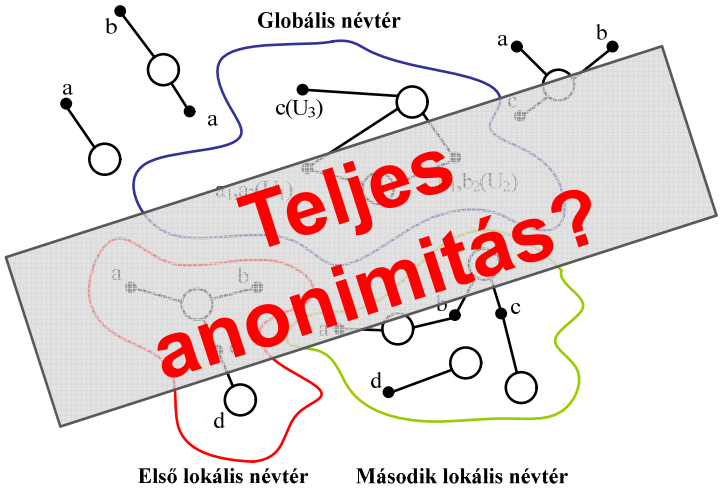

ÖSSZEFOGLALÁS

Összefoglalás: mit tehetünk?

- Tudatosság! Tényleg szükségünk van rá?
  - Amit publikáltunk, az már visszavonhatatlanul kint van.
- Számoljunk a trendekkel! Minden egyre inkább...
  - … publikus
  - … kereshető
  - … valós idejű
- Használjunk saját vezérlésű hozzáférés szabályozási alkalmazásokat.
- Identitásszeparáció: ha más néven futunk két helyen: kerüljük az azonos feliratkozást, tevékenységeket, barátokat

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

Gulyás Gábor György
gulyasg@hit.bme.hu

Híradástechnikai Tanszék

http://www.hit.bme.hu

international PET portal and blog

http://pet-portal.eu